

Body of Knowledge

**Kwalificatiedossier Mbo-
Verpleegkundige**

Crebo 23267 (geldig vanaf 2020)

Titel	:	Body of Knowledge Kwalificatiedossier Mbo-Verpleegkundige
Auteur(s)	:	Consortiumbo, Prove2move, Atie Beverdam
MBO Raad	:	Houttuinlaan 6 Postbus 2051 3440 DB Woerden T: 0348 75 35 00 E: info@mboraad.nl I: www.mboraad.nl
Vastgesteld door	:	Ledenvergadering d.d. 18 juni 2020
Versienummer	:	0.4 (16 mei, 2020)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Basisdeel kwalificatiedossier Mbo-Verpleegkundige	5
2.1	Kerntaak B1-K1: Bieden van zorg en ondersteuning in het verpleegkundig proces	5
2.2	Kerntaak B1-K2: Werken aan organisatie- en professiegebonden taken	37
Bijlage 1 Overzicht verpleegtechnische handelingen		40

1 Inleiding

Uitgangspunten Body of Knowledge

De uitgangspunten zijn:

- Concrete en bruikbare duiding van de kenniselementen in het kwalificatiedossier op kerntaakniveau. Waar mogelijk wordt ook de koppeling met de werkprocessen aangegeven.
- De kennis wordt op kerntaakniveau ingedeeld in thema's, zodat er thema's van vergelijkbare omvang ontstaan met bij elkaar passende kenniselementen.
- In een matrix wordt aangegeven bij welke werkprocessen deze kenniselementen worden toegepast. Een thema op kerntaakniveau kan ook werkprocesoverstijgend zijn, zoals bijvoorbeeld Anatomie en Fysiologie.
- Leerresultaten worden beschreven op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.
- Bij leerresultaten is er zo min mogelijk overlap tussen de leerresultaten van het basis- en profieldeel.
- Door het benoemen van onderwerpen worden de leerresultaten geconcretiseerd.
- Kennis en toepassen van kennis wordt beschreven volgens taxonomie Bloom.
- Alle BoK's hanteren een vergelijkbaar aggregatieniveau en zijn niet te specifiek.
- BoK's kunnen ingezet worden voor het maken van kennistoetsen/-examens op werkprocessen kerntaakniveau.
- Ze zijn toepasbaar bij flexibeler en efficiënt opleiden en bij maatwerktrajecten.

Inhoud document

Body of Knowledge van de kwalificatie Mbo-Verpleegkundige:

- Kerntaak B1-K1: Bieden van zorg en ondersteuning in het verpleegkundig proces
- Kerntaak B1-K2 Werken aan organisatie- en professiegebonden taken

2 Basisdeel kwalificatiedossier Mbo-Verpleegkundige

2.1 Kerntaak B1-K1: Bieden van zorg en ondersteuning in het verpleegkundig proces

Werkprocessen:

- B1-K1-W1 Onderkent bestaande of dreigende gezondheidsproblemen (Gezondheidsbevorderaar)
- B1-K1-W2 Stelt de verpleegkundige diagnose en stelt het individuele plan van de zorgvrager op (Zorgverlener)
- B1-K1-W3 Voert interventies uit (Zorgverlener)
- B1-K1-W4 Voert verpleegtechnische handelingen uit (Zorgverlener)
- B1-K1-W5 Communiceert met de zorgvrager en het sociale netwerk (Communicator)
- B1-K1-W6 Organiseert en coördineert de zorgverlening van de zorgvragers (Organisator)
- B1-K1-W7 Reageert op onvoorziene en crisissituaties (Organisator)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
Anatomie en fysiologie	B1-K1: heeft brede kennis van anatomie, fysiologie (...) relevant voor werkveld en doelgroep	Legt de werking van het menselijk lichaam uit: <ul style="list-style-type: none"> - Topografie - Spijsverteringsorganen - Voedingsstoffen - Bouw en functie van de huid - Skelet - Spieren - Hart - Bloedvaten - Bloed - Regeling bloedsamenstelling - Lymfestelsel - Uitscheiding - Urine - Urinewegen 	<u>Topografie</u> <ul style="list-style-type: none"> - Frontaal vlak, sagittaal vlak, transversaal vlak - Ventraal, dorsaal, anterior, posterior, centraal, perifeer, superior, inferior, lateraal, mediaal, proximaal, distaal, sinister, dexter, internus, externus, flexie, extensie, anteflexie, retroflexie, lateroflexie, abductie, adductie, exorotatie, endorotatie, supinatie, pronatie - Opponeren, reponeren <u>Spijsverteringsorganen</u> <ul style="list-style-type: none"> - Mondholte, gebit, tong, speeksel(klieren), kauwen en slikken 	B1-K1 W-overstijgend

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
		<ul style="list-style-type: none"> - Luchtwegen - Ademhaling - Zintuigcellen - Zintuigen - Zenuwstelsel - Centraal zenuwstelsel - Perifeer zenuwstelsel - Vegetatief zenuwstelsel - Cellen - Weefsels - Hormonen en hormoonklieren - Voortplanting - Verouderingsproces 	<ul style="list-style-type: none"> - Keelholte, Slokdarm, Maag, Dunne darm - Pancreas, Lever en galblaas, Colon <p><u>Voedingsstoffen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Suikers, Vetten, Eiwitten, Mineralen, Vitaminen, Water <p><u>Bouw en functie van de huid</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opperhuid, Lederhuid, doorbloeding van de huid - Warmteproductie, warmteoverdracht, regulatie <p><u>Skelet</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bouw van bot, opbouw en afbraak, indeling (pijpbeenderen, platte beenderen, korte beenderen, onregelmatige beenderen) - Botverbindingen en botgewrichten - Botten hoofd en romp: schedel, voorhoofdsbeen, slaapbeen, wandbeen, achterhoofdsbeen, zeebeen, wiggenbeen, neusbeen, traanbeen, jukbeen ploegschaarbeen, bovenkaak, onderkaak, tongbeen - Wervelkolom, wervels (hals-, borst-, lenden-, heiligbeen-, staartbeenwervels, ribben, borstbeen) - Botten schoudergordel, bekken: schoudergordel, arm, hand, bekkengordel, been, voet <p><u>Spieren</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Spieren bouw en werking van skeletspieren - Spieren hoofd, hals en romp 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Spieren schouder- en bekkengordel <u>Hart</u> - Ligging en bouw - Functie - Doorbloeding hartspier <u>Bloedvaten</u> - Bouw en functie - Bloedvatenstelsel - Bloeddruk - Stoffen uitwisseling weefsel en bloed <u>Bloed</u> - Bloedplasma en bloedcellen - Bloedstolling <u>Regeling bloedsamenstelling</u> - Wateruitscheiding, zoutuitscheiding, regeling zuurgraad, aanmaak van rode bloedcellen <u>Lymfestelsel</u> - Lymfevaten en lymfe - Lymfoïde organen - Bloedgroepen <u>Uitscheiding</u> - Nieren en urinewegen: - Ligging en bouw van de nier - Functionele niereenheden - Doorbloeding van de nier <u>Urine</u> - samenstelling <u>Urinewegen</u> - nierbekken, nierkelken, urineleiders, urineblaas, plasbuis, urinelozing 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<p><u>Luchtwegen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - bouw en functie van de neusholte, mondholte, keelholte, strottenhoofd, luchtpijp en hoofdbronchiën - Bronchiën en bronchiolen, longweefsel, doorbloeding van de longen, longvliezen <p><u>Ademhaling</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ademhalingsbewegingen, regulatie van de ademhaling, gaswisseling, longfunctie <p><u>Zintuigcellen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Algemene kenmerken, exteroceptoren, interoceptoren, proprioceptoren, chemoreceptoren, mechanoreceptoren, thermoreceptoren, fotoreceptoren, pijnreceptoren <p><u>Zintuigen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Neus, tong, oog, oor, huid <p><u>Zenuwstelsel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Taken, algemene werking, anatomische indeling, fysiologische indeling - Zenuwweefsel, zenuwcellen, steuncellen, grijze en witte stof, werking van de zenuwcel <p><u>Centraal zenuwstelsel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Grote hersenen uitwendige en inwendige bouw, functies - Ruggenmerg, hersenvliezen, hersenholten, hersenvocht, doorbloeding hersenen 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Tussenhersenen (pijnappelklier, thalamus, hypothalamus) en hersenstam (middenhersenen, pons, verlengde merg, reticulair formatie) - Kleine hersenen: bouw en functie - Ruggenmerg: bouw en functies - Hersenvliezen - Hersenholten en –vocht - Doorbloeding van de hersenen <p><u>Perifeer zenuwstelsel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruggenmergzenuwen (cervicale, thoracale, lumbale, sacrale en staart zenuw(en)) - Armzenuwen en beenzenuwen - Hersenzenuwen (reukzenuw, oogzenuw, oogspierzenuw, enz.) - Reflexen, reflexboog, ruggenmergreflexen, hersenstamreflexen <p><u>Vegetatief zenuwstelsel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sympatisch zenuwstelsel - Parasympatisch zenuwstelsel - Antagonistische werking <p><u>Cellen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bouw (organellen, celmembranen) - Transport in en uit de cel - Celstofwisseling - Levensloop van de cel <p><u>Weefsels</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dekweefsel - Steunweefsel - Spierweefsel - Zenuwweefsel <p><u>Hormonen en hormoonklieren</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Werking van hormonen 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Hypofyse, pijnappelklier, schildklier, bijschildklieren, eilandjes van Langerhans, juxtaglomerulaire cellen, bijniere, geslachtsklieren, weefselhormonen <p><u>Voortplanting</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Geslachtskenmerken - Vrouwelijke geslachtsorganen - Mannelijke geslachtsorganen - Ontwikkeling van de geslachtscellen - Hormonale invloeden op de voortplanting - Hormonale regeling - Bevruchting <p><u>Verouderingsproces</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Normale veroudering 	
Pathologie en farmacologie	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van (...) pathologie en farmacologie relevant voor werkveld en doelgroep - B1-K1: kan gedragspatronen, ziektebeelden en functiestoornissen herkennen (<i>heeft kennis van gedragspatronen, ziektebeelden en functiestoornissen</i>) - ZH: heeft specialistische kennis van de meest voorkomende ziektebeelden in het ziekenhuis (...) 	<p>Analyseert de meest voorkomende ziektebeelden in de verschillende branches.</p> <p>Gebruikt algemene kennis van pathologie en farmacologie bij het bieden van verpleegkundige zorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ziekteoorzaken - Ontstekingen - Afweer en afweerreacties - Infectieziekten - Algemene oncologie - Aandoeningen bij kinderen - Werking van medicatie <p>Onderscheidt medicatiegroepen en legt verband tussen werking,</p>	<p>Algemene pathologie en farmacologie/basisprincipes</p> <p><u>Ziekteoorzaken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Inwendige oorzaken (erfelijkheid, aangeboren, niet-erfelijke afwijkingen, predispositie) - Uitwendige oorzaken (verkeerde voeding, mechanische-, fysische-, chemische-, biologische-, allergische-, nieuwvormingen) - Psychische oorzaken - Sociale oorzaken - Ziekten door onbekende oorzaak <p><u>Ontstekingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Oorzaken, verschijnselen, vormen, verloop, afweer, behandeling, genezing (regeneratie, littekenvorming) 	B1-K1: W-overstijgend

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<ul style="list-style-type: none"> - VT: heeft specialistische kennis van de meest voorkomende ziektebeelden in de VT (...) - VT: heeft specialistische kennis van psychische en psychiatrische ziektebeelden en stoornissen (...) - VT: heeft specialistische kennis van de verschillende vormen van dementie als ziektebeeld met verschillende stadia (...) - GGZ: heeft specialistische kennis van de meest voorkomende ziektebeelden in de GGZ (...) 	<p>bijwerkingen, toedieningsvormen en interacties.</p> <p>Gebruikt kennis van verstoorde lichaamsfuncties bij het bieden van verpleegkundige zorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vochtbalans - Lichaamstemperatuur - Braken en slikstoornissen - Ontlasting en defecatiepatroon - Urine - Hoesten - Slaapstoornissen <p>Gebruikt kennis van ziekten van orgaansystemen bij het bieden van verpleegkundige zorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aandoeningen van de bloedsomloop - Luchtwegaandoeningen - Aandoeningen spijsvertering - Aandoeningen van de urinewegen en geslachtsorganen - Aandoeningen van het zenuwstelsel - Aandoeningen van het bewegingsapparaat - Aandoeningen van de huid - Aandoeningen van het bloed en bloedvormende organen 	<p><u>Afweer en afweerreacties</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Afweer - Aspecifieke afweer - Immunologisch systeem, immuniteit (natuurlijke actieve, natuurlijke passieve, kunstmatige actieve, kunstmatige passieve), vaccinatie <p><u>Infectieziekten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Cutane, aerogene, hematogene, genitale infecties - Besmetting en besmettingswegen, ontstaan van een infectieziekte, onderzoek soorten ziekteverwekkers, uitbreiding van infecties (flegmone, abces, lymfangitis en lymfadenitis, bacteriëmie en sepsis), behandeling, preventie <p><u>Algemene oncologie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontstaan van gezwellen, gevoeligheid van weefsels, eigenschappen van gezwellen (benigne, maligne) - Behandeling (chirurgisch, radiotherapie, chemotherapie, hormonale therapie, immunotherapie en monoklonale antilichamen) - Preventie en opsporing <p><u>Aandoeningen bij kinderen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinderziektes/infectieziektes - Kinderen met aandoeningen aan hart en luchtwegen - Kinderen met spijsverteringsaandoeningen, 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
		<ul style="list-style-type: none"> - Aandoeningen van het hormoonstelsel - Aandoeningen van het oog - Aandoeningen van het oor - Psychiatrische aandoeningen - Psychogeriatrische aandoeningen - Aandoeningen tijdens de zwangerschap en bevalling - Congenitale afwijkingen, misvormingen en chromosomale afwijkingen 	<p>hormonale aandoeningen en stofwisselingsaandoeningen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinderen met aandoeningen aan urinewegstelsel, geslachtsorganen en bewegingsapparaat - Kinderen met aandoeningen aan bloed, zenuwstelsel, zintuigen en huid <p><u>Werking van medicatie/farmacologie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorzorgsmaatregelen, procedures en voorschriften - Wet- en regelgeving - Medicatiegroepen, toedieningsvormen, registratie, Opiumwet, naamgeving - Farmacokinetiek (absorptie, distributie, halfwaardetijd, metabolisme, eliminatie) - Farmacodynamiek (werkingsmechanisme, competitie en reversibiliteit), - Werking, bijwerkingen, interacties, receptuur, contra-indicaties - Polyfarmacie, vergiftiging en verslaving bij ouderen <p>Verstoorde lichaamsfuncties</p> <p><u>Vochtbalans</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Regulatie, aldosteron en antidiuretisch hormoon, dehydratie, overhydratie - Controle vochtbalans (vochtlijst, wegen, lab. onderzoek) <p><u>Lichaamstemperatuur</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kern- en schiltemperatuur - Temperatuurregulatie 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Koortstypen, hypothermie, hyperthermie <u>Braken en slikstoornissen</u> - mechanisme van braken, oorzaken, wijze van braken (projectiel, retentie, reflux), behandeling - Observaties van braken en aspect - Slikstoornissen (mechanisme, oorzaken, behandeling) <u>Ontlasting en defecatiepatroon</u> - Aspect (consistentie, geur, kleur) - Melaena, bloed bij ontlasting - Steatorroe/malabsorptie - Diarree (acuut en chronisch) - Obstipatie <u>Urine</u> - Mictiereflex - Onderzoek (macroscopisch, microscopisch, klinisch, chemisch, microbiologisch) <u>Hoesten</u> - Productieve en niet-productieve hoest - Sputum <u>Slaapstoornissen</u> - Factoren die de slaap beïnvloeden (leeftijd, omgevingsfactoren, voeding, verstoring biologische klok) - Fysiologie van het slapen (stadia en cycli) - Functie van slaap - Slaapstoornissen (in- en doorslaapproblemen, overmatige slaperigheid overdag) <u>Bewustzijnsverandering</u> 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Delier <p>Ziekten van orgaansystemen</p> <p><u>Aandoeningen van de bloedsomloop</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Arteriosclerose en atherosclerose - Risicofactoren voor hart en vaatstelsel (cholesterol, bloeddruk, veneuze druk, hypertensie, hypotensie) - Ischemie en infarct - Angina pectoris - Myocardinfarct - TIA, CVA - Claudicatio intermittens - Trombose (veneus en arterieel) - Embolie - Hartfalen, ritmestoornissen <p><u>Luchtweegaandoeningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Stoornissen in de ventilatie, gaswisseling en perfusie - Respiratoire insufficiëntie - Astma en COPD - Pneumonie - Pneumothorax - Longcarcinoom <p><u>Aandoeningen spijsvertering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Refluxziekte - Slokdarmkanker - Slokdarmspataderen - Slokdarmdivertikel - Maagontstekingen, maagzweer, maagcarcinoom - Aandoeningen aan duodenum, jejunum en ileum - Ontstekingen aan de dikke darm, spastische dikke darm, 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<div data-bbox="1330 233 1688 347"> <ul style="list-style-type: none"> diverticulitis, colitis ulcerosa, dikke-darmgezwellen - Aandoeningen aan de endeldarm - Hepatitis B en C </div> <div data-bbox="1256 360 1659 411"> <p><u>Aandoeningen van de urinewegen en geslachtsorganen</u></p> </div> <div data-bbox="1279 419 1682 603"> <ul style="list-style-type: none"> - Infecties - Urineretentie, urine-incontinentie - Nierinsufficiëntie, nierstenen - Afwijkingen aan de prostaat - Blaaskanker - Afwijkingen aan de baarmoeder </div> <div data-bbox="1256 611 1648 635"> <p><u>Aandoeningen van het zenuwstelsel</u></p> </div> <div data-bbox="1279 643 1697 914"> <ul style="list-style-type: none"> - Epilepsie - Tumoren - CVA, ziekte van Parkinson, MS - Epiduraal en subduraal hematoom - Subarachnoïdale bloeding - Hernia nucleï pulposi - Dwarslaesie - Aandoeningen van zenuwen, tumoren </div> <div data-bbox="1256 930 1503 981"> <p><u>Aandoeningen van het bewegingsapparaat</u></p> </div> <div data-bbox="1279 989 1697 1173"> <ul style="list-style-type: none"> - Distorsie, luxatie, ruptuur, contusie, fractuur - Osteoporose - Reuma (reumatoïde artritis, ziekte van Bechterew, artrose, fibromyalgie) </div> <div data-bbox="1256 1181 1547 1204"> <p><u>Aandoeningen van de huid</u></p> </div> <div data-bbox="1279 1212 1704 1324"> <ul style="list-style-type: none"> - Wonden (open wonden, decubitus, brandwonden, bevroering) - Wondgenezing (primair en secundair) </div>	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Behandeling (reinigen, sluiten, beschermen, indeling naar kleur, wondinfectie) - Constitutioneel eczeem - Psoriasis - Huidkanker (basaalcelcarcinoom, plaveiselcelcarcinoom, melanoom) <p><u>Aandoeningen van het bloed en bloedvormende organen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet-oncologische hematologie (hemoglobinopathie, G6PD deficiëntie, aplastische anemie, stollingsstoornissen) - Oncologische hematologie (leukemie, lymfeklierkanker of lymfomen, multiple myeloom, polycythaemia vera) <p><u>Aandoeningen van het hormoonstelsel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ziekten van de hypofyse - Hyper- en hypothyreoïdie - Syndroom van Cushing - Bijnierschorsinsufficiëntie - Diabetes mellitus <p><u>Aandoeningen van het oog</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Keratitis, conjunctivitis, bijziend en verziend, staar, glaucoom, netvliesloslating, diabetische retinopathie, kleurenblindheid <p><u>Aandoeningen van het oor</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Otitis externa, otitis media, slechthorendheid, duizeligheid <p><u>Psychiatrische aandoeningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Stemmingsstoornissen - Ontwikkelingsstoornissen - Persoonlijkeitsstoornissen - Psychotische stoornissen - Verslavingsproblematiek 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Cognitieve stoornissen - Somatische symptoomstoornissen - Angststoornissen' - Dwangstoornissen - Voeding- en eetstoornissen <p><u>Psychogeriatrische aandoeningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dementie (ziekte van Alzheimer, vasculaire dementie, lewy-body dementie, Korsakov, fronto-temporale dementie) - Fasen van dementie en vroegsignalering <p><u>Aandoeningen tijdens de zwangerschap en bevalling</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Abnormale zwangerschapsduur - Afwijkingen foetale groei - Hyperemesis gravidarum - Zwangerschapsdiabetes - Zwangerschapshypertensie - Placenta praevia en solutio placentae - Complicaties tijdens bevalling (schouderdystocie, rupturen, foetale nood, vruchtwaterembolie) - Keizersnede - Kraambed (koorts, abnormaal bloedverlies, trombose, psychose en depressie) <p><u>Congenitale afwijkingen, misvormingen en chromosomale afwijkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Syndroom van Down - Ziekte van Duchene - Syndroom van Turner - Syndroom van Klinefelter - Cystic fibrose 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Klompvoet, congenitale heupdysplasie, spina bifida/open rug - Aangeboren afwijkingen door invloed van buitenaf 	
Gezondheidstoestand en functioneren zorgvrager	B1-K1: heeft brede kennis van verschillende visies op gezondheid	Analyseert de visie op gezondheid en hoe deze wordt toegepast in de dagelijkse zorg.	<u>Visie op gezondheid en zorg</u> <ul style="list-style-type: none"> - Mensvisie in de gezondheidszorg (traditionele medische visie, holistische mensvisie, emancipatoire mensvisie) - Medisch-biologische gezondheidsvisie - Psychologische gezondheidsvisie - Sociologische gezondheidsvisie - Humanistische gezondheidsvisie - Focus op veerkracht, welzijn, gezond ouder worden en op preventie i.p.v. ziekte en behandeling - Positieve gezondheid (Huber) - WHO - Beroepsprofiel 	B1-K1-W1 Onderkent bestaande of dreigende gezondheidsproblemen (Gezondheidsbevorderaar)
	<ul style="list-style-type: none"> - GGZ: heeft specialistische kennis van functies: cognitieve functies, uitvoerende functies, afweerfuncties en aanpassingsfuncties - GHZ: heeft specialistische kennis van ontwikkelingsniveaus, het lichamenlijk, verstandelijk en zintuiglijk functioneren en het sociaal-emotioneel, adaptief en 	Analyseert het functioneren van de zorgvrager op basis van: <ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelingsfase - Levensfase - Ontwikkelingsniveau - Niveau indeling 	<u>Ontwikkelingsfasen</u> <ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelingsfasen: zuigeling, peuter en kleuter, schoolkind, puber, adolescent, volwassene, oudere <u>Levensfasen</u> <ul style="list-style-type: none"> - Levensvragen gekoppeld aan levensfase - Kennis van benutten levensverhaal <u>Ontwikkelingsniveaus</u> <ul style="list-style-type: none"> - Voorwaarden voor ontwikkeling - Breinontwikkeling - Cognitieve ontwikkeling 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p>cognitief vermogen van zorgvragers</p> <ul style="list-style-type: none"> - GHZ: heeft brede kennis van de relatie tussen functioneren, activiteiten en participatie zoals beschreven in het ICF - GHZ: heeft inzicht in de ontwikkeling en de verschillende levensfasen van zorgvragers en de levensvragen die hierbij een rol spelen - VT: heeft specialistische kennis van het sociaal-emotioneel, adaptief en cognitief vermogen van de verschillende doelgroepen in de VT - VT: heeft brede kennis van de ontwikkeling en de verschillende levensfasen van zorgvragers en de levensvragen die hierbij ene rol spelen voor doelgroepen in de VT 		<ul style="list-style-type: none"> - Lichamelijke ontwikkeling - Seksuele ontwikkeling - Sociaal-emotionele ontwikkeling - ICF-model <p><u>Niveau indeling</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - IQ - EQ - Indeling van Timmer-Huigens - Indeling naar mate van verstandelijke beperking 	
	<ul style="list-style-type: none"> - GHZ: heeft specialistische kennis van de specifieke leer- en ondersteuningsbehoeften bij zorgvragers - GHZ: heeft specialistische kennis van leer- en 	<p>Analyseert de leer-, opvoedings- en ondersteuningsbehoeften van de zorgvrager en beargumenteert hoe de zorg kan aansluiten bij de behoeften van de zorgvrager.</p>	<p><u>Leer- en opvoedingsproblemen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerproblemen, leerstoornissen - Opvoedingsproblemen - Leerachterstand, leervertraging - Zelfredzaamheid ouders - Oorzaken (biologisch, psychologisch, sociaal, omgeving) 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p>opvoedingsproblemen (...) bij zorgvragers</p> <ul style="list-style-type: none"> - VT: heeft specialistische kennis van specifieke leer- en ondersteuningsbehoeften van zorgvragers en mantelzorgers bij afnemende zelfstandigheid, revalidatie en herstel 		<ul style="list-style-type: none"> - Omgaan met leer- en opvoedingsproblemen (positieve aandacht en belonen) - Onderwijs - Veilig Thuis - Ondersteunen bij ontwikkelen van zelfverzorgingsvaardigheden, sociale vaardigheden, vaardigheden t.a.v. werk en vrijetijdsbesteding, vaardigheden op het gebied van omgaan met geld - Zelfstandig wonen - Revalidatie en herstel - Seksuele voorlichting <p><u>Ondersteuningsbehoeften</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten gericht op ontwikkelen, ervaren en prikkelen - Hulpmiddelen bij afnemende zelfstandigheid, revalidatie en herstel - Activiteiten aanpassen aan de mogelijkheden van de zorgvrager 	
Preventie	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van preventieve zorg - B1-K1: heeft brede kennis van gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep - B1-K1: heeft brede kennis van methoden voor risico-inschatting, vroegsignalering, probleemherkenning, interventie en monitoring - B1-K1: kan emotionele problemen herkennen <i>(heeft</i> 	<p>Voert preventieve zorg uit en monitort risico- en vroegsignalering.</p> <p>Beoordeelt de gezondheidsrisico's van de zorgvrager en organiseert passende interventies.</p>	<p><u>Preventie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Risicosignalering en opvolging - probleemherkenning, interventie en monitoring - Gezondheidsrisico's per doelgroep - Vroegsignalering en methoden en meetinstrumenten - Signaleren emotionele problemen - Signaleren sociale problemen - Signaleren van psychosociale problemen - Meldcodes - Valpreventie 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p><i>kennis van signalen van emotionele problemen)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: kan signalen herkennen van sociale problematiek (<i>heeft kennis van signalen van sociale problematiek)</i> 		<ul style="list-style-type: none"> - Coping (bij levensgebeurtenissen) - Checklist Veilige zorg - Huiselijk geweld/kindermishandeling - Advies, instructie en voorlichting geven gericht op preventie (versterken eigen kracht en behouden/vergroten van zelfredzaamheid en samenredzaamheid) 	
	<ul style="list-style-type: none"> - VT: heeft specialistische kennis van gezond eten en drinken, bewegen, ontspanning en rust en preventie bij kwetsbare individuen en groepen in de VT - GHZ: heeft specialistische kennis van gezond eten en drinken, bewegen, ontspanning en rust voor verschillende doelgroepen - B1-K1: heeft brede kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek relevant voor de beroepsuitoefening - GGZ: kan psycho-educatie en leefstijlvoorlichting geven 	<p>Analyseert de leefstijl van de zorgvrager en stelt op basis hiervan aanpassingen voor ten behoeve van een gezonde leefstijl.</p> <p>Organiseert psycho-educatie voor de zorgvrager en/of naastbetrokkenen.</p>	<p><u>Gezonde leefstijl</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gezond eten en drinken - Bewegen, beweegnorm en beweegerichtlijnen - Mobiliteit - Ontspanning, slaap en rust - Voedingscentrum en voedingsadviezen - Vitamine- en mineralen-suppletie - Voedingsadviezen bij problematiek (verminderde eetlust, over- en ondergewicht, kauw- en slikproblemen, reflux en rumineren) - Voedingsstoffen - Meest voorkomende diëten: energieverrijkt, eiwitrijk dieet, cholesterolaarm dieet <p><u>Psycho-educatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wetgeving GGZ (WGBO, Wvvgz, Inzagerecht, multidisciplinaire richtlijnen) - Doelen bij pscho-educatie (vergroten van ziekte-inzicht, bevorderen van medicatie- en therapietrouw, leren omgaan met 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			de ziekte, voorkomen van decompensatie, verbeteren van het functioneren, voorlichting familie en naasten) <ul style="list-style-type: none"> - Patiëntenorganisaties en lotgenotencontact - Hulpmiddelen (4G-schema, signaleringsplan) 	
Methodisch werken	B1-K1: kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen (<i>heeft kennis van observatiemethoden en technieken</i>)	Analyseert de toepasbaarheid van observatiemethoden en – technieken. Analyseert observatiegegevens ten behoeve van het individuele plan van de zorgvrager.	<u>Observatiemethodieken</u> <ul style="list-style-type: none"> - Observatievaardigheden - Analyseren, interpreteren en ordenen van observatiegegevens 	B1-K1-W2 Stelt de verpleegkundige diagnose en stelt het individuele plan van de zorgvrager op (Zorgverlener)
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van dubbele diagnose/comorbiditeit - B1-K1: kan diagnostisch/klinisch redeneren toepassen (<i>heeft kennis van klinisch redeneren</i>) - B1-K1-W2: kan een verpleegkundige diagnose stellen (<i>heeft kennis van het stellen van een verpleegkundige diagnose</i>) - B1-K1: heeft specialistische kennis van protocollen, professionele richtlijnen (...) en standaarden 	Ontleedt de verpleegkundige diagnose met behulp van standaarden, richtlijnen en redeneerhulpen. Integreert de werkwijze van het klinisch redeneren in haar werk en beargumenteert het belang hiervan. Draagt methodisch informatie over.	<u>Verpleegkundige diagnose</u> <ul style="list-style-type: none"> - Alarmsymptomen en urgentiebepaling - Methodiek van klinisch redeneren - Hypothesevorming - SBAR-overdrachtsmethode - Redeneerhulpen: ABCDE-methode, EMV-score, Glasgow Coma Scale, EWS (Early warning score), AVPU-score, SCEGS (sociaal, cognitief, emotioneel, gedragsmatig, sociaal), DOS schaal (delirium observatie screening), De MUST (Malnutrition Universal Screening Tool), AMPLE-anamnese - Classificatiesystemen: NIC, NOC, NANDA, ICF, DSM 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1-W2: kan het individuele plan van de zorgvrager opstellen (<i>heeft kennis van het opstellen van een individueel plan</i>) - B1-K1: kan methodisch en systematisch handelen tijdens de beroepsuitoefening (<i>heeft kennis van methodisch en systematisch handelen tijdens de beroepsuitoefening</i>) 	<p>Structureert de informatie voor het individuele plan van de zorgvrager op methodische wijze.</p> <p>Analyseert verkregen informatie voor het opstellen van het individueel plan.</p> <p>Creëert een individueel plan voor de zorgvrager.</p>	<p><u>Individueel plan in de GHZ, GGZ, ZH, VT</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - anamnesegegesprek - Individueel plan opstellen met betrokkenen (zorgverleners, zorgvrager en naasten) - Zorgbehoeften, zorgwensen en gewoonten - Verpleegkundige diagnose (PES-methode) - Zorgdoelen formuleren (SMART/RUMBA) - (Zorg)interventies - Cliënttypering - Multidisciplinair werken - Evalueren en zo nodig bijstellen - Ontslag en nazorg <p><u>Rapporteren</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rapportagemethodieken en -systemen - Elektronisch patiëntendossier (EPD) - Wet- en regelgeving rondom rapporteren 	
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft specialistische kennis van branchespecifieke methodieken - B1-K1: kan actuele benaderingswijzen in de omgang met relevante doelgroepen toepassen (<i>heeft kennis van actuele benaderingswijze</i>) - VT: heeft specialistische kennis van de verschillende vormen van dementie (...) en 	<p>Onderscheidt welke methoden passen bij welke doelgroep en branche.</p> <p>Beoordeelt benaderingswijzen en stelt vast welke benaderingswijze past bij de zorgvrager.</p> <p>Legt uit welke onderzoeksmethoden wanneer ingezet moeten worden.</p>	<p><u>Branchespecifieke methoden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Methodiek van verpleegkundig proces/methodisch werken - Benaderingswijzen ('acht principes', ROB, validation, snoezelen, warme zorg, belevingsgerichte zorg, reminiscentie, PDL, bewegen, muziektherapie, de vier K's bij Korsakov) - Hermeneutische benadering/ -cirkel 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	bijbehorende methodieken (zoals ABC model, 9 stappenplan) (...)		<u>Onderzoeksmethoden</u> <ul style="list-style-type: none"> - Inspectie, palpatie, percussie, auscultatie - Beeldvormende onderzoeken en functieonderzoeken - Laboratoriumonderzoek - Radiologisch onderzoek - Endoscopieën, puncties en bipten - Dementie-onderzoek 	
Verpleegkundige interventies	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van zelfmanagement en het versterken van zelfmanagement - VT: heeft specialistische kennis van kwaliteit van bestaan, autonomie, welzijn en zingeving - GHZ: heeft specialistische kennis van kwaliteit van bestaan, autonomie en empowerment - B1-K1-W3: kan de zorgvrager ondersteunen bij het voeren van de regie bij wonen (<i>heeft kennis van wonen</i>) 	<p>Analyseert de zelfmanagement van de zorgvrager en organiseert de zorg zo dat deze aansluit bij de zelfmanagement van de zorgvrager.</p> <p>Analyseert de kwaliteit van bestaan van de zorgvrager en koppelt dit aan het welzijn van de zorgvrager.</p> <p>Analyseert de behoefte aan ondersteuning bij wonen en huishouden bij de zorgvrager.</p>	<u>Zelfmanagement</u> <ul style="list-style-type: none"> - Methodieken om (zelf)management te versterken - Zelf-en samenredzaamheid versterken - Autonomie en empowerment - Zingeving - Kwaliteit van bestaan - Coping (bij levensgebeurtenissen) - Zelfzorgtekorten (kennistekort, motivatietekort en vaardigheidstekort) <u>Regie bij wonen en huishouden</u> <ul style="list-style-type: none"> - Voeren van een huishouden - Registreren van basale financiële en administratieve gegevens 	B1-K1-W3 Voert interventies uit (Zorgverlener)
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van het opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk 	<p>Analyseert het sociale netwerk van de zorgvrager.</p> <p>Onderscheidt mogelijkheden voor het opbouwen, onderhouden en</p>	<u>Sociaal netwerk</u> <ul style="list-style-type: none"> - Opbouwen, onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk <u>Samenlevingsgericht werken</u> <ul style="list-style-type: none"> - Maatschappelijke participatie - Maatschappelijke steunsystemen 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<ul style="list-style-type: none"> - GHZ: heeft specialistische kennis van samenlevingsgericht werken - B1-K1-W3: kan de zorgvrager ondersteunen bij daginvulling of dagbesteding (<i>heeft kennis van daginvulling en dagbesteding</i>) 	<p>herstellen van het sociaal netwerk.</p> <p>Analyseert hoe maatschappelijke steunsystemen bij de zorgvrager ingezet kunnen worden.</p> <p>Beoordeelt de mogelijkheden qua dagbesteding en dagelijkse bezigheden voor de zorgvrager en organiseert passende activiteiten.</p>	<p><u>Dagbesteding</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Passende dagbesteding voor verschillende doelgroepen - Eigen regie bij dagelijkse bezigheden, dagbesteding, vrije tijd - Wet- en regelgeving voorzieningen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt of een arbeidsbeperking 	
	<p>B1-K1-W3: kan de zorgvrager ondersteunen bij de persoonlijke verzorging (<i>heeft kennis van persoonlijke verzorging</i>)</p>	<p>Analyseert de behoefte aan ondersteuning bij persoonlijke verzorging bij de zorgvrager.</p> <p>Beargumenteert de keuze voor de aanpak van de verzorging van de zorgvrager.</p>	<p><u>Persoonlijke verzorging</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hygiëne - Veiligheid - Mondverzorging - Aan- en uitkleden - Wassen - Opname van voeding en vocht - Voeding bij ziekte - Uitscheiding (braaksel, incontinentie, menstruatie, ontlasting, sputum, urine, vochtbalans en vochtlijst) - Uiterlijke verzorging - Activiteiten van het dagelijks leven (ADL) - Bedcomplicaties - Til-, transfertechnieken en -middelen - Ergonomisch werken 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van de mogelijkheden, risico's en ethische dilemma's van technologische hulpmiddelen, sociale media en internet - GHZ: heeft brede kennis van randvoorwaarden en ondersteuning die nodig is voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen en media voor zorgvragers 	Analyseert de mogelijkheden, mogelijke risico's en dilemma's van de inzet van sociale media, internet en technologische hulpmiddelen.	<u>Sociale media en internet</u> <ul style="list-style-type: none"> - Mediawijsheid - Digitale veiligheid - Online omgangsvormen - Computervaardigheden - Privacy wetgeving - Mogelijkheden en risico's gebruik sociale media en internet door verschillende doelgroepen - Ethische dilemma's bij de inzet van technologische hulpmiddelen, sociale media en internet bij verschillende doelgroepen <u>Technologische hulpmiddelen</u> <ul style="list-style-type: none"> - Technologische hulpmiddelen voor verschillende doelgroepen (e-health, domotica) - Financiering technologische hulpmiddelen 	
	B1-K1: heeft brede kennis van palliatieve zorg	<p>Beargumenteert de keuze voor de aanpak van de palliatieve zorg van de zorgvrager.</p> <p>Analyseert de zorg in de laatste levensfase van de zorgvrager.</p> <p>Organiseert de zorg voor en na het overlijden van de zorgvrager.</p>	<u>Laatste levensfase</u> <ul style="list-style-type: none"> - Besluitvorming laatste levensfase (abstineren, palliatieve sedatie, euthanasie) <u>Pijn en pijnbestrijding</u> <ul style="list-style-type: none"> - Medicamenteuze behandeling (WHO-pijnladder, doorbraakpijn, bijzondere toedieningswegen) - Niet-medicamenteuze pijnbestrijding, invasieve pijnbehandeling (coeliacusblokkade, chordotomie, hypogastricusblokkade) 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<u>Euthanasie</u> <ul style="list-style-type: none"> - Euthanasiewet - Voorbereiding, uitvoering, afhandeling euthanasie <u>Sterven en dood</u> <ul style="list-style-type: none"> - Stervensproces - Natuurlijke en niet-natuurlijke dood - Klinische dood, hersendood, orgaandonatie en weefseldonatie 	
	ZH: heeft specialistische kennis van de (...) verpleegkundige zorg in het ziekenhuis gericht op acute en kortdurende zorg: chirurgische ingreep, onderzoek, behandeling, somatische aandoeningen, bevallingen, ongevallen en trauma	Benoemt de verpleegkundige zorg in het ziekenhuis: <ul style="list-style-type: none"> - Verloskunde - Chirurgie - Verpleegkundige zorg bij ongevallen en trauma's 	<u>Verloskunde</u> <ul style="list-style-type: none"> - Zwangeren (prenatale zorg, zwangerschapscursussen, leefwijze, complicaties) - Partusassistentie (ontsluitingsperiode, uitdrijvingsperiode, nageboorteperiode, pijnstilling, assisteren, reanimeren pasgeborene) - Kraamvrouw (herstel van organen en normale klachten, borstvoeding, afwijkende kraamperiode) - Pasgeborene (basiszorg verlenen aan pasgeborene, normaal gedrag pasgeborene, begeleiden van ouders) <u>Chirurgie</u> <ul style="list-style-type: none"> - Chirurgische ingrepen - Peroperatieve zorg - Anesthesietechnieken - Postoperatieve zorg - Complicaties (circulatiestoornissen, decubitus) 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Verpleegtechnische handelingen (blaaskatheters, maagsondes, drains) <p><u>Verpleegkundige zorg bij ongevallen en trauma's</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgtraject traumatologie (MMS, CPA, SEH, IC) - Wervelletsel (whiplash, wervelfractuur en dwarslaesie), onderzoek, behandeling verpleegkundige zorg - Neurotrauma (commotio en contusio cerebri, schedelfractuur en schedelbasisfractuur, epidurale en subdurale bloeding, onderzoek en behandeling, verpleegkundige zorg) - Thoraxtrauma (contusie in thoraxgebied, fractuur in thoraxgebied, ruptuur, pneumothorax en hemothorax, onderzoek en behandeling, verpleegkundige zorg) - Buik- en bekkentrauma (maag-, darm-, lever-, milt- en nierletsel, bekkenfractuur, onderzoek en behandeling, verpleegkundige zorg. - Extremititeitentrauma (breuk, luxatie, crushletsel en –syndroom, onderzoek en behandeling, verpleegkundige zorg. 	
	<p>VT: heeft specialistische kennis van de (...) verpleegkundige zorg gericht op de chronische zorgvrager, revaliderende, geriatrische en psychogeriatrische zorgvrager</p>	<p>Benoemt de verpleegkundige zorg in verpleeghuizen en thuiszorg, waaronder ouderenzorg en revalidatieverpleegkunde.</p>	<p><u>Ouderenzorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Risicoscorelijsten, coping, signalen van psychosociale problemen 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p>Ziektebeelden: zie Pathologie en farmacologie</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Omgaan met psychosociale problemen (angst, depressie, eenzaamheid, somatisatie) - Omgaan met specifieke problemen (eenzaamheid, relatieproblemen, problemen met seksualiteit en intimiteit, ouderenmishandeling, zingeving) - Verschijnselen (gedragsstoornissen, desoriëntatie, cognitieve stoornissen, emotionele problemen, karakterverandering, lichamelijke problemen) - Zorg en dwang in ouderenzorg <p><u>Revalidatieverpleegkunde</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Revalidatietraject (doelen, kenmerkenhulpmiddelen en aanpassingen, multidisciplinaire aanpak, - Revalidatieprogramma en reactiveren - Doelgroepen, copingsstrategieën, familie en naasten begeleiden - Ondersteunen van de zorgvrager bij behouden van eigenaarschap bij revalidatieproces - Doelen en interventies m.b.t. persoonlijke zorg, mictie, defecatie, wondverzorging, medicatiegebruik, eten en drinken, seksualiteit en transfers 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<ul style="list-style-type: none"> - Signaleren, verantwoordelijkheid geven, inzicht geven, adviseren, begeleiden van naasten 	
	<ul style="list-style-type: none"> - GGZ: heeft specialistische kennis van de (...) verpleegkundige zorg gericht op de zorgvrager met psychosociale, psychiatrische of verslavingsproblematiek - GGZ: heeft brede kennis van transmurale zorg, psychiatrische thuiszorg, psychiatrische crisiszorg thuis, begeleid wonen en beschermde woonvormen - GGZ: heeft brede kennis van verslavingszorg en forensische zorg - GGZ: heeft kennis van herstelondersteunende zorg en ervaringsdeskundigheid - GGZ: kan specialistische kennis van bemoeizorg in de GGZ toepassen (<i>heeft specialistische kennis van bemoeizorg</i>) - GGZ: kan specialistische kennis van herstelgerichte zorg, rehabilitatie en revalidatie in de GGZ toepassen (<i>heeft specialistische kennis van herstelgerichte zorg,</i> 	<p>Benoemt de verpleegkundige zorg in de GGZ, waaronder transmurale zorg, psychiatrische thuiszorg, psychiatrische crisiszorg thuis, begeleid wonen en beschermde woonvormen.</p>	<p><u>Verpleegkundige zorg in de GGZ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgen voor therapeutisch klimaat - Assisteren bij therapievormen - Motiveren - Begeleiden bij maatschappelijke participatie - Begeleiden bij onderhouden van contacten <p><u>Begeleiden in de GGZ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Acute en kortdurende zorg - Herstelgerichte zorg - Ervaringsdeskundigheid - Bemoeizorg - Rehabilitatie - Revalidatie - Verslavingszorg - Forensische zorg - Wijkzorg/eerstelijnszorg - Transmurale zorg - Psychiatrische thuiszorg - Psychiatrische crisiszorg thuis - Begeleid wonen - Beschermde woonvormen 	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p><i>rehabilitatie en revalidatie in de GGZ)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van wijkzorg/eerstelijnszorg - GGZ: heeft brede kennis van de organisatie van de GGZ <p><i>Ziektebeelden: zie Pathologie en farmacologie</i></p>			
	<p>GHZ: heeft brede kennis van het beleid van zorginstellingen ten aanzien van seksualiteit, kinderwens en ouderschap van zorgvragers</p>	<p>Benoemt de verpleegkundige zorg in de GHZ.</p> <p>Analyseert het beleid ten aanzien van seksualiteit, kinderwens en ouderschap van zorgvragers en wat dit betekent voor de praktijk.</p>	<p><u>Verpleegkundige zorg in de GHZ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - GHZ: seksualiteit, kinderwens en ouderschap - Loverboys - Seksueel misbruik 	
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: kan omgaan met beroepsethische vraagstukken (<i>heeft kennis van beroepsethische vraagstukken</i>) - B1-K1: heeft specialistische kennis van (...) de beroepscode en standaarden - B1-K1: kan handelen volgens de normen voor verantwoorde zorg (<i>heeft kennis van de normen voor verantwoorde zorg</i>) 	<p>Integreert ethische principes in de uitvoering van zorg.</p> <p>Beoordeelt ethische dilemma's en vormt een mening hierover op basis van wet- en regelgeving, standaarden en de beroepscode.</p>	<p><u>Beroepsethische vraagstukken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Moreel beraad: ethisch dilemma analyseren - Beroepscode Verzorgende & Verpleegkundige - Normen voor verantwoorde zorg - kwaliteitskaders van verantwoorde zorg: wat houdt het in en wat is het doel 	
Verpleegtechnische handelingen	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1-W4: kan verpleegtechnische handelingen uitvoeren binnen 	<p>Analyseert welke verpleegtechnische handeling uitgevoerd moeten worden.</p>	<p><u>Verpleegtechnische handelingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wetgeving, richtlijnen en protocollen 	B1-K1-W4 Voert verpleegtechnische

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p>haar bevoegdheden en met inachtneming van de noodzakelijke voorzorgsmaatregelen, procedures en voorschriften <i>(heeft kennis van verpleegtechnische handelingen en bijbehorende voorzorgsmaatregelen, procedures en voorschriften)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: kan kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen <i>(heeft kennis van vigerende wet- en regelgeving)</i> - B1-K1: kan bijdragen aan patiëntveiligheid <i>(heeft kennis van patiëntveiligheid)</i> - B1-K1: kan hulp verlenen bij veelvoorkomende huishoudelijke ongevallen <i>(heeft kennis van veelvoorkomende huishoudelijke ongevallen)</i> - B1-K1: kan reanimeren <i>(heeft kennis van reanimeren)</i> 	<p>Verklaart de keuzes die gemaakt worden bij het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen en legt uit hoe rekening gehouden wordt met voorzorgsmaatregelen, procedures en voorschriften.</p> <p>Beoordeelt na analyse of binnen een situatie EHBO verleend moet worden en hoe deze eerste hulp georganiseerd moet worden.</p> <p>Maakt en controleert snel en accuraat verpleegkundige berekeningen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundig rekenen (verhoudingen, oplossingen, zuurstof en druppelsnelheid) - Patiëntveiligheid - Observatiepunten en belangrijke signalen gezondheidstoestand en bijwerkingen - Rapporteren - Calamiteiten en incidentmeldingen - Handelingsproces - Complicaties - Overzicht verpleegtechnische handelingen, zie bijlage 1. <p><u>Eerste hulp verlenen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Eerste hulp verlenen bij vergiftigingen, verslikking, bloedingen, shock, flauwte, huidverwondingen, brandwonden, bevriezing, verwondingen van het bewegingsapparaat, botbreuken, stoornissen van de lichaamstemperatuur, elektriciteitsongevallen, oogletsel - Verschil eerste hulp verlenen bij volwassene, kind en pasgeborene <p><u>Reanimatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Oorzaken en verschijnselen vitale stoornissen - Techniek van borstcompressies en beademing - Basic Life Support schema, CPR en AED 	<p>handelingen uit (Zorgverlener)</p>

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
			<u>Voorschriften toepassen</u> <ul style="list-style-type: none"> - Ergonomisch werken, - Hygiënisch werken - Kostenbewust werken - Milieubewust werken - Veilig werken 	
Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1-W5: kan communicatiemethoden en – technieken toepassen bij verschillende doelgroepen (<i>heeft kennis van communicatiemethoden en - technieken</i>) - B1-K1: kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen (<i>heeft kennis van gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken bij verschillende doelgroepen</i>) - B1-K1: kan onderhandelmethodieken en supportmethodieken toepassen (<i>heeft kennis van onderhandelmethodieken en supportmethodieken</i>) 	<p>Integreert gespreks- en communicatietechnieken in de communicatie met de zorgvrager en naastbetrokkenen.</p> <p>Organiseert gespreksvormen passend bij de situatie van de zorgvrager.</p> <p>Beoordeelt of communicatiemethoden- en hulpmiddelen ingezet kunnen worden ter bevordering van de communicatie.</p>	<u>Gesprekstechnieken</u> <ul style="list-style-type: none"> - Luisteren, samenvatten, doorvragen - Concretiseren - Parafrazeren - Omgaan met stiltes - Argumenteren - Assertief reageren, grenzen aangeven - Mening verwoorden - Onderhandelen - Aanmoedigen - Verantwoording afleggen <u>Gespreksvormen</u> <ul style="list-style-type: none"> - Probleem- en adviesgesprek - Voorlichtingsgesprek - Adviesgesprek en instructie - Helpend gesprek - Motiverende gespreksvoering <u>Communicatiemethoden en – hulpmiddelen</u> <ul style="list-style-type: none"> - Basale communicatie, totale communicatie, 'Ervaar het maar', Pictogrammen, planners, gebarentotaal, PECS, spraakcomputer 	B1-K1-W5 Communiceert met de zorgvrager en het sociale netwerk (Communicator)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
Zorgverlening organiseren en coördineren	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft specialistische kennis van gezamenlijk besluitvormingsproces - B1-K1: heeft specialistische kennis van werkvelden en doelgroepen in relatie tot de beroepsuitoefening - B1-K1: heeft specialistische kennis van ketenzorg 	<p>Onderscheidt de verschillende branches en de bijbehorende doelgroepen.</p> <p>Organiseert de coördinatie van de zorg en plant de zorg zo dat de continuïteit gewaarborgd wordt.</p> <p>Beargumenteert hoe gehandeld kan worden op basis van het functioneren van de zorgvrager.</p>	<p><u>Ketenzorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kennis van de verschillende werkvelden en doelgroepen - Gezamenlijke besluitvorming - Samenwerking met andere branches - Samenwerking met andere beroepsgroepen <p><u>Coördinatie en continuïteit van zorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opname, overplaatsing, ontslag en nazorg 	B1-K1-W6 Organiseert en coördineert de zorgverlening van de zorgvragers (Organisator)
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van de bekostiging van de zorg - B1-K1: heeft specialistische kennis van diagnose behandelcombinaties - VT: heeft kennis van indiceren en organiseren van zorg - VT: heeft brede kennis van de organisatie en financiering van de VT (WLZ, ZVW en WMO) 	<p>Legt het begrip indicatiestelling, het doel en het gevolg daarvan uit.</p> <p>Onderscheidt wet- en regelgeving die van invloed is op de bekostiging van de zorg.</p> <p>Analyseert de bekostiging van de zorg en organiseert de zorg op basis van de zorgindicatie.</p>	<p><u>Bekostiging zorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgindicaties - DBC-systematiek - Wet- en regelgeving financiering zorg 	
Onvoorziene en crisissituaties	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: kan tools en methodes toepassen t.a.v. het handelen in crisissituaties (<i>heeft kennis van tools en methodes voor crisissituaties</i>) - GGZ: heeft brede kennis van crisisvoorkomende methodiek en crisisinterventie 	<p>Analyseert in onvoorziene en crisissituaties de mogelijke interventies en voert de best passende interventie uit.</p> <p>Analyseert veel voorkomende crisis- en onvoorziene situaties en evalueert hoe crisissituaties in de</p>	<p><u>Crisissituaties</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Crisissituaties als gevolg van gedragsproblemen - Crisissituaties als gevolg van grensoverschrijdend gedrag - Crisissituaties als gevolg van somatische problemen <p><u>Onvoorziene situaties</u></p>	B1-K1-W7 Reageert op onvoorziene en crisissituaties (Organisator)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<ul style="list-style-type: none"> - GGZ: kan crisiszorg bieden in de kliniek of in de thuissituatie (<i>heeft kennis van crisiszorg</i>) 	toekomst mogelijk voorkomen kunnen worden.	<ul style="list-style-type: none"> - Calamiteiten - Ziekte <u>Interventies</u> <ul style="list-style-type: none"> - Crisiszorg - De-escalerende interventies - Procedures, wettelijke richtlijnen, afspraken van de organisatie 	
	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K1: heeft brede kennis van algemene begrippen en theorieën van gedragswetenschappen relevant voor beroepsuitoefening - GHZ: heeft specialistische kennis van (...) gedragsproblemen bij zorgvragers waaronder hechtingsproblemen, automutilatie - GGZ en GHZ: heeft brede kennis van LVG met psychiatrische problemen - VT: heeft specialistische kennis van de verschillende vormen van dementie (...), kenmerkende gedragingen en gedragsproblematiek (zoals agressie, onbegrepen gedrag) - B1-K1: heeft specialistische kennis van preventie van 	<p>Gebruikt kennis van gedragswetenschappen bij het analyseren van gedragsproblemen.</p> <p>Analyseert de factoren die kunnen leiden tot gedragsproblemen.</p> <p>Analyseert de beste behandeling om met gedragsproblemen om te gaan.</p> <p>Creëert mogelijkheden om gedragsproblemen voor te voorkomen.</p>	<u>Gedragsproblemen/Onbegrepen gedrag</u> <ul style="list-style-type: none"> - Externaliserend gedrag - Internaliserend gedrag - Agressief gedrag - Seksuele ongeremdheid - Hechtingsproblemen - Automutilatie - Gedragsproblemen bij mensen met LVB - Gedragsproblemen bij mensen met dementie - Gedragsproblemen bij mensen met psychiatrische problemen - Gedragsproblemen bij mensen met multiproblematiek - Stemningswisselingen en – stoornissen <u>Oorzaken</u> <ul style="list-style-type: none"> - Lichamelijke factoren - Psychische factoren - Omgevingsfactoren - Wisselwerking en cumulatie verschillende factoren <u>Omgaan met gedragsproblemen</u>	

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p>grensoverschrijdend gedrag en onbegrepen gedrag</p> <ul style="list-style-type: none"> - GHZ: kan stemmingswisselingen en – stoornissen herkennen en hierop anticiperen (<i>heeft kennis van stemmingswisselingen en stemmingsstoornissen</i>) <p><i>Ziektebeelden: zie Pathologie en farmacologie.</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> - Voorkomen van gedragsproblemen - Signaleren en registreren - Effectieve behandelingen, therapieën en interventies - Methodieken (ABC model, 9 stappenplan, gentle teaching, methode Heijkoop, gedragsmodificatie, Triple-C) <p><u>Gedragswetenschappen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Functieleer: waarneming, cognitie, emotie, motivatie - Begrijpen van normaal en disfunctioneel gedrag - Beïnvloeden van gedrag - Sociale processen 	

2.2 Kerntaak B1-K2: Werken aan organisatie- en professiegebonden taken

Werkprocessen:

- B1-K2-W1: Zorgt voor professionele ontwikkeling (Reflectieve EBP professional)
- B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de keten (Samenwerkingspartner)
- B1-K2-W3: Draagt bij aan goede kwaliteit van zorg (Professional en kwaliteitsbevorderaar)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
Professionele ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> – B1-K2 kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen <i>(heeft kennis van gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken)</i> – B1-K2 kan feedbackvaardigheden toepassen <i>(heeft kennis van feedback)</i> – B1-K2 kan reflectievaardigheden toepassen <i>(heeft kennis van reflectie)</i> – B1-K2-W1 houdt maatschappelijke, technologische en vakinhoudelijke ontwikkelingen bij <i>(heeft kennis van maatschappelijke, technologische en</i> 	<p>Integreert gespreks- en communicatietechnieken in de communicatie met informele en formele zorgverleners.</p> <p>Beoordeelt de eigen communicatie en motiveert gemaakte keuzes.</p> <p>Analyseert de uitvoering van werkzaamheden van studenten, collega's en vrijwilligers en beoordeelt deze waar nodig.</p> <p>Analyseert hoe actuele wet- en regelgeving, de visie op zorg en welzijn en technologische hulpmiddelen in de dagelijkse zorg worden toegepast.</p>	<p><u>Gesprekstechnieken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Feedback geven en ontvangen - Discussiëren - Reflecteren - Formuleren van verbeterpunten <p><u>Ontwikkelingen bijhouden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Maatschappelijke ontwikkelingen - Technologische ontwikkelingen - Vakinhoudelijke ontwikkelingen - Visie op zorg en welzijn <p><u>Actuele wet- en regelgeving</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wet BIG - Wet op beroepen in de individuele gezondheidszorg - WGBO - Wet Geneeskundige Behandelovereenkomst - WLZ - Wet langdurige zorg - Wmo - Wet maatschappelijke ondersteuning - WvGGZ - Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg - Wzd - Wet zorg en dwang - ZVW - Zorgverzekeringswet - WKKGZ - Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg 	B1-K2-W1: Zorgt voor professionele ontwikkeling (Reflectieve EBP professional)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
	<p><i>vakinhoudelijke ontwikkelingen)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - B1-K2-W1 houdt zich op de hoogte van actuele wet- en regelgeving m.b.t. de beroepsuitoefening, de actuele visie op zorg en welzijn en technologische hulpmiddelen (<i>heeft kennis van actuele wet- en regelgeving, visie op zorg en welzijn en technologische hulpmiddelen</i>) - B1-K2-W1 kan studenten, collega's en vrijwilligers begeleiden (<i>heeft kennis van het begeleiden van studenten, collega's en vrijwilligers</i>) 		<ul style="list-style-type: none"> - Jeugdwet - Participatiewet - Privacywetgeving <p><u>Begeleiding van studenten, collega's en vrijwilligers</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kennis overdragen - Begeleiding afstemmen op de persoon en situatie - Instructies geven - Beoordelingsgesprek voeren - Aansluiting zoeken bij de leerdoelen van de student, collega en vrijwilliger - Evalueren van de werkzaamheden van de student, collega en vrijwilliger - Evalueren van de begeleiding 	
Samenwerking in de keten	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K2 heeft brede kennis van taken en rollen van andere disciplines in de branche en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden 	<p>Creëert samenwerking met andere beroepsgroepen en ketenpartners.</p> <p>Gebruikt de sociale kaart om te kijken op wie een beroep gedaan kan worden.</p> <p>Analyseert welke bijdrage de verschillende disciplines kunnen leveren in relatie tot de gewenste zorg.</p>	<p><u>Samenwerking met andere disciplines</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Samenwerkingsverbanden binnen de keten - Ketenzorg - Sociale kaart - Informatieoverdracht <p><u>Afstemmen zorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Intramuraal en transmuraal: verpleegkundige overdracht <p><u>Overlegvormen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - MDO - Interdisciplinair overleg 	B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de keten (Samenwerkingspartner)

Thema BOK	Kenniselementen KD	Leerresultaten	Onderwerpen	Wp's
Kwaliteitszorg	<ul style="list-style-type: none"> - B1-K2 heeft specialistische kennis van protocollen, professionele richtlijnen, beroepscode en standaarden - B1-K1 heeft kennis van kwaliteitskaders binnen de organisatie - B1-K2-W3 kan bijdragen aan kwaliteitsverbetering (<i>heeft kennis van kwaliteitsverbetering</i>) 	<p>Checkt werkzaamheden op kwaliteit en beargumenteert het belang van kwaliteit leveren.</p> <p>Beoordeelt werkzaamheden op basis van protocollen, richtlijnen, standaarden en de beroepscode.</p> <p>Begrijpt en hanteert de kwaliteitskaders van de organisatie.</p> <p>Integreert de Arbowetgeving in de eigen beroepsuitoefening.</p>	<p><u>Kwaliteitszorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kwaliteitszorg op micro, meso en macro niveau - PDCA-cyclus - Verbetertrajecten - Intervisiegroepen - Verbetervoorstellen - Kwaliteitskaders - Beroepscode Verzorgende & Verpleegkundige 	<p>B1-K2-W3: Draagt bij aan goede kwaliteit van zorg (Professional en kwaliteitsbevorderaar)</p>

Bijlage 1 Overzicht verpleegtechnische handelingen

In het onderstaande overzicht staan de verpleegtechnische handelingen die de verpleegkundige kan tegenkomen. Daarbij is aangegeven in welke branche de handelingen voorkomen.

Tabel Overzicht verpleegtechnische handelingen

Verpleegtechnische handelingen:	ZH	VVT	GGZ	GHZ
1. medicijnen checken, registreren en distribueren, zo nodig controle op inname (volgens verpleegplan)	X	X	X	X
2. medicijnen toedienen: oraal, rectaal, vaginaal, via de huid, via de luchtwegen, via de slijmvliezen	X	X	X	X
3. toedienen van zuurstof	X	X	X	X
4. vloeistoffen via perifere infuus toedienen	X	X	X	X
5. sondevoeding toedienen	X	X	X	X
6. een voedingspomp bedienen	X	X	X	X
7. stoma verzorgen	X	X	X	X
8. een suprapubische katheter verzorgen	X	X	X	X
9. een infuuspomp en een spuitpomp bedienen	X	X	X	X
10. geneesmiddelen in opgeloste vorm toedienen via een infuussysteem/toedieningssysteem (pomp, kolf of zakje)	X	X	X	X
11. verzorgen van wonden: rode, gele, zwarte wonden en wonden met hechtingen	X	X	X	X
12. maagsonde en blaaskatheter verzorgen	X	X	X	X
13. zwachteltechnieken toepassen	X	X	X	X
14. hechtingen en tampons verwijderen	X	X	X	X
15. blaasspoeling uitvoeren	X	X	X	X
16. mond- en keelholte uitzuigen	X	X	X	X
17. verzamelen van monsters ten behoeve van diagnostiek (steriel en niet-steriel materiaal)	X	X	X	X
18. lichaamstemperatuur regelen door middel van koude of warmtebehandeling	X	X	X	X
19. eerste hulp (somatisch) verlenen bij: verwondingen, vergiftigingen, verstikking, verslikken, en bij ademstilstand en circulatiestilstand	X	X	X	X
20. wonden met drains verzorgen	X	X		
21. wondrain verwijderen	X	X		
22. vloeistoffen toedienen via centraal infuus	X	X		
23. een centraal infuus controleren	X	X		
24. transfusie	X			
25. PEG-sondevoeding toedienen	X	X		
26. maagspoeling uitvoeren	X	X	X	
27. darmspoeling uitvoeren	X	X	X	

Verpleegtechnische handelingen:	ZH	VVT	GGZ	GHZ
28. stoma irrigeren	X	X	X	
29. tracheacanule en tracheastoma verzorgen	X	X		X
30. thoraxdrainage	X			
31. assisteren bij of verrichten van diagnostische onderzoeken/behandelingen in verband met chirurgische behandelingen	X			
32. assisteren bij of verrichten van diagnostische onderzoeken/ behandelingen in verband met intern/neurologisch onderzoek	X	X	X	X
33. assisteren bij of verrichten van diagnostische onderzoeken/behandelingen in verband met bevalling of geboorte	X	X		
Voorbehouden handelingen:				
1. subcutaan en intramusculair injecteren	X	X	X	X
2. intraveneus injecteren	X	X	X	X
3. insulinepen hanteren	X	X	X	X
4. een perifeer infuus inbrengen	X	X	X	X
5. een maagsonde inbrengen	X	X	X	X
6. katheteriseren van de blaas bij vrouwen	X	X	X	X
7. katheteriseren van de blaas bij mannen	X	X	X	X
8. suprapubische katheter verwisselen	X	X	X	X
9. venapunctie uitvoeren	X	X	X	X
10. hielprik bij neonaten	X	X		